

SALMONELLA İNFEKSİYONLARI

Genel Bilgi

- Dünya'da oldukça yaygın
- Gıda kaynaklı infeksiyonlar
- Zoonoz
- Antibiyotik dirençlilik
- Kontrol programları

Etiyoloji

Salmonella enterica

S. enterica subsp. *enterica* (I)

S. enterica subsp. *salamae* (II)

S. enterica subsp. *arizonae* (IIIa)

S. enterica subsp. *diarizonae* (III-b)

S. enterica subsp. *houtenae* (IV)

S. enterica subsp. *indica* (VI)

Salmonella bongori (V)

S. enterica subsp. *enterica* serovar Dublin *S. Dublin*

S. enterica subsp. *enterica* serovar Typhimurium *S. Typhimurium*

Salmonella: Biyoloji

- **Konakçı spesifik**

- *S.Paratyphi*, *S.Typhi*
- *S.Gallinarum/Pullorum*
- *S.Dublin*
- *S.Cholerasuis*
- *S.Abortusequi*
- *S.Abortusovis*

- **Konakçı spesifik olmayan**

- *S.Enteritidis*
- *S.Typhimurium*
- *S.Infantis*
- *S.Hadar*
- *S.Virchow*

Etiyoloji

- Enterobakteri
- Serogrup
- Serotip > 2500
- Kauffmann-White şeması
- Antijenik formül

S. Typhi9,12 (Vi):d:-

S. Gallinarum.....1, 9, 12:-:-

S. Paratyphi B1, 4, 5, 12:b:1,2

Salmonella İnfeksiyonlarının Önemi

- **Ekonomik önemi**
 - Tavuk tifosu ve pullorum hastalığı
 - Paratifo infeksiyonları
- **Halk sağlığı açısından önemli**
 - İnsan vakaları
 - Antibiyotik dirençliliği

SALMONELLA İNFEKSİYONLARI


```
graph TD; A[SALMONELLA İNFEKSİYONLARI] --> B[Tavuk tifosu Pullorum]; A --> C[Paratifo infeksiyonları]; C --> D["S.Enteritidis  
S.Typhimurium"]; C --> E[Diğer serotipler];
```

The diagram is a hierarchical flowchart. At the top is a blue box with the text 'SALMONELLA İNFEKSİYONLARI' in yellow. A vertical line descends from this box and splits into two horizontal lines. The left horizontal line leads to a blue box containing 'Tavuk tifosu Pullorum' in yellow. The right horizontal line leads to a blue box containing 'Paratifo infeksiyonları' in yellow. From the bottom of the 'Paratifo infeksiyonları' box, a vertical line descends and splits into two horizontal lines. The left horizontal line leads to a blue box containing 'S.Enteritidis' and 'S.Typhimurium' in black. The right horizontal line leads to a blue box containing 'Diğer serotipler' in black.

Tavuk tifosu
Pullorum

Paratifo
infeksiyonları

S.Enteritidis
S.Typhimurium

Diğer serotipler

Pullorum Hastalığı ve Kanatlı Tifosu

Pullorum hastalığı
Kanatlı tifosu

S. Pullorum
S. Gallinarum

Salmonella enterica subsp. enterica serovar Gallinarum-Pullorum

D serogrubunda

Antijenik formüller 1, 9, 12 :-:-

Epidemiyoloji

- Tavuk, hindi, bıldırcın
- Güvercin, serçe
- Papağan ve diğer süs kuşları

Epidemiyoloji

- Pullorum hastalığı genellikle gençlerde görülmesine rağmen, erginlerde de zaman zaman görülebilmektedir.
- Bulaşma kaynağını genellikle infekte kanatlılar
- **Vertikal bulaşma var**

Klinik bulgular

- İnfekte civcivler kısa sürede ölür
- Kloakalar kirli ve beyaz renklidir.
- Bazı durumlarda ise ölümlere daha sonraki haftalarda, genellikle de 2. ve 3. haftada rastlanır.

Etiyoloji

- *S. Enteritidis*
- *S. Typhimurium*
- ***S. Infantis***
- *S. Virchow*
- *S. Hadar*
- *S. Heidelberg*
- *S. Newport*
- *S. Agona*
- *S. Stanley*
- *S. Derby*
- *S. Thomson*

Epidemiyoloji

- Konakçı spesifik olmadıklarından epidemiyolojileri daha karmaşık
- Yumurtalarda kabuk bulaşması önemli
- Bazı serotiplerde vertikal bulaşma
- Kesimhanede dışkı-karkas bulaşması
- İnsanlara bulaşmada özellikle bulaşık yumurta ve tavuk eti önemli

Klinik ve nekropsi bulguları

• Klinik form

- Erken dönem infeksiyonlar
- Mortalite % 10-80
- Sarı kesesi infeksiyonu
- Karaciğer, dalakta büyüme
- Poliserozitis

• Enterik form

- Klinik belirti yok
- Mortalite yok
- Çevreye saçılım
- Karkas ve yumurta bulaşması

Teşhis

Hastalıkta şekillenen klinik ve nekropsi bulguları tanıtıcı değildir.

Koruma ve Kontrol

- ✓ **Biyogüvenlik uygulamaları**
- ✓ **CE**
- ✓ **Aşılama**
- ✓ **Faj tedavisi**
- ✓ **Yem katkıları**
- ✓ **Diğer**

Koruma ve Kontrol

- Aşılar
 - Canlı aşılar
 - İnaktif aşılar

Kanatlı Arizonozisi

Hastalık etkeni olan *S.arizonae*, *Salmonella enterica* subsp. *arizonae* (IIIa) ve *diarizonae* (IIIb) grupları içinde yer alan 300'den fazla serotipi olan bir türdür.

Arizona hastalığı, daha çok hindi palazlarında görülen akut septisemik bir hastalıktır.